

طنز

شعر طنز پس از انقلاب نقد و بررسی شد؛
نگاهی جدی به طنز در دفتر طنز

جلسه نقد و بررسی شعر طنز بعد از انقلاب با حضور یوسفعلی میرشکاک، مرتضی امیری اسفندقه، ناصر فیض و اکبر کتابدار در سرای اهل قلم برگزار شد.

در ابتدای این نشست، اکبر کتابدار روزنامه‌نگار و پژوهشگر ضمن تبریک آغاز هفته هنر انقلاب گفت: آغازین روز شعر پارسی با شعر طنز است. قبل از اینکه شعر فارسی به زبان مکتوب دربیاید به صورت طنز بوده که آن را فکاهه می‌خوانند. در قدیم فکاهه را زیرمجموعه شعر نمی‌دانستند و تازه ۸۰ سال است که شعر طنز به حساب می‌آید. در ابتدای انقلاب بسیاری از شعرا نیز قالب طنز داشتند اما بعد از انقلاب شعر طنز زمانی جدی شد که جلسات «در حلقه زندان» شکل گرفت.

فیض: در دفتر طنز نگاه جدی تری به طنز وجود دارد ناصر فیض، مدیر دفتر طنز حوزه هنری و شاعر طنزپرداز، در ادامه درباره سابقه شعر طنز گفت: در گذشته خیلی‌ها معتقد بودند که طنز جایگاه خاصی در شعر نداشته. در تاریخ ادبیات همانطور که شکل‌های دیگر ادبیات مطرح بوده طنز هم بخشی از آن بوده است. دفتر طنز حوزه هنری، در سال ۱۳۷۸ به ابتکار زنده یاد ابوالفضل زرویی نصر آباد راه‌اندازی شد و از آن تاریخ تاکنون با برنامه‌هایی در قالب‌ها و شکل‌های گوناگون، می‌کوشد تا در جهت ترویج و تعریف طنز درست، مفید و فاخر گام بردارد.

دفتر طنز با هدف پیدا کردن استعدادها و جوان و پرورش آن‌ها شروع به کار کرده و بعد از به‌وجود آمدن این دفتر بود که اندکی جدی‌تر به شعر طنز پرداخته شد و به‌منظرم جایی مانند دفتر طنز بودند بسیار بهتر از نبودش است. در نهایت در دفتر طنز سعی شد از کسانی که در حوزه طنز صاحب نامند و آثار خوبی خلق کرده‌اند استفاده شود تا جوانان پای صحبت‌های آنان بشینند و از گفته‌های آن‌ها استفاده کنند.

تنها یک نگاه سطحی به کارهای قبل از انقلاب نشان می‌دهد ما از طنزهایی که درباره اجاره خانه، گرانی و... است زیاد خوشمان نمی‌آید و دیگر در میان مردم خریداری ندارند و دیگر دغدغه طنزپردازان نیستند. روی در پایان خاطر نشان کرد: امیدوارم شعر طنز باز هم به روزهای اوج خود بازگردد.

میرشکاک: مرحوم کیومرث صابری تحمل مسئولان را بالا برد

یوسفعلی میرشکاک، شاعر، نویسنده و طنزپرداز، نیز درباره شعر طنز گفت: ما ایرانی‌ها از قدیم هرگاه زورمان به پدیده‌ای نمی‌رسید آن را به سخره می‌گرفتیم و بر همین مبنا مشکلاتی که در چند دهه اخیر به وجود آمده ذاتاً باعث طنز و جوک و لطیفه و متلک شد. بعد از انقلاب اولین کسی که علم را برداشت و به فکاهه پرداخت کیومرث صابری بود. او با کار خود، میزان تحمل مسئولان حکومتی ایران پس از انقلاب را تا حدی بالا برد؛ به‌گونه‌ای که اگر طنز او فقط گزنده بود تا این اندازه تأثیرگذار نمی‌بود. وی فکاهه را تبدیل به طنز کرد. بعد از او اهل استعداد روی کار آمدند و دفتر طنز را به وجود آوردند.

طنزپرداز سه چیز را باید جدی بگیرد: حکمت، انتزاع و استعاره. در کشورمان شعر طنز بیشتر از طنز منثور مورد توجه قرار گرفته است و شاید دلیل این موضوع هم این است که ناف مردم ایران را با قافیه بریده‌اند و ترجیح می‌دهند همه چیز را با شعر بیان کنند.

اسفندقه: طنز خاص مردم دردمند است

مرتضی امیری اسفندقه، شاعر، نیز در پایان گفت: طنز خاص مردم دردمند است؛ قبل از آنکه بخنداند دل مخاطب را می‌لرزاند. وی در ادامه به نکاتی درباره ادبیات و شعر طنز پس از انقلاب اشاره کرد. گفتنی است، هفته هنر انقلاب اسلامی هم‌زمان با سالروز شهادت مرتضی آوینی به همت حوزه هنری انقلاب اسلامی برگزار می‌شود و تا تاریخ ۲۷ فروردین ادامه خواهد داشت.

کاریکلماترهای تلخ و شیرین ، گاهی ملس

«حسین نازفر»

- بی سواد ، دستم را خواند.
- "ها" بخاری پرتابیل فقیر بود.
- فقر ، دهان کفش را هم باز کرد.
- "بریل" ، خط دست اندازه‌ها است.
- عرق حلال می خورد پیراهن کارگر.
- عرب عاقل را مجنون صدا می کردند.
- نوزاد ، «شیرفهم»ترین موجود است.
- این هم شعار حزب باد : هرچه بادا باد.
- خط لب ، دارای شیرین‌ترین الفبیاست.
- "اویار سلام" ، مودب ترین علف مزرعه بود.
- داس دست کشاورز بود و شهرتش از آن بیل گیتز.
- هنگام تحصیل ، بهترین نمره را از استاد حمامی گرفتیم.
- ساعت عمرم را با چین و چروک صورت تم تنظیم می کنم.
- هزار چاقوی بی دسته ساخت ، چاقو ساز صلح طلب.
- کلاه بردار ، سر جا لباسی هم کلاه گذاشت.
- زمستان فصل عرق گیری پنجره ها است.

زراندوز در نشست تخصصی «داستان طنز بعد از انقلاب» بیان کرد:

مهرداد صدقی را وودی آلن آینده ایران می بینم

آلن آینده ایران می بینم

زراندوز از دیگر مهمانان حاضر در این نشست با بیان اینکه چرا طنز نویسان ما در نوشتن داستان بلند طنز تپیل هستند، گفت: منوچهر احترامی فیش نویس‌هایی برای داستان بلند داشتند که نمی‌دانم سرانجامش چه شد. کاش دوستان شجاعت و جسارت نوشتن داستان بلند طنز را به خود بدهند. ما در این عرصه چیزی نداریم. امتحان کنید و نترسید.

وی ادامه داد: با صدقی در گل آقا آشنا شدم. دغدغه نوشتن آثار به روز نداشت. هرچند ما به طنز به روز و طنز ماندگار نیاز داریم. یکی از شگردهای طنز نویسی تکرار است اما گاهی این تکراری بودن از طنز بیشتر می‌شود. شوخی‌های صدقی را در آثار مطبوعاتی‌اش دیدم؛ او فرمول‌های خاص خود را در طنز دارد که مطبوعاتی است. بهتر است در کارهای بعدی فرمول طنز مطبوعاتی را ارتقا دهد یا آن را کنار بگذارد. بهتر بود از شوخی‌های قوی تری در کتاب استفاده می‌شد.

زراندوز گفت: ما طنز نویس‌ها از آثار وودی آلن نام می‌بریم و من با توجه به پشتکار، تلاش و دامنه مطالعاتی که مهرداد صدقی دارد او را به عنوان وودی آلن آینده ایران می‌بینم. صدقی از هر شخصیت و وسیله‌ای که در کتاب می‌آورد استفاده می‌کند. پلان بندی در آثارش وجود دارد و برای همه آنها برنامه‌ریزی می‌کند.

وی ادامه داد: بدانیم مخاطبان ما بسیار با شعور هستند و آثار را درک می‌کنند. مخاطبان با سینما و ادبیات جهان حرکت می‌کنند و هرچه برای جذابیت و پیچیدگی آن تلاش کنیم مخاطب آن را درک می‌کند. مخاطب دوست دارد جاهایی قوانین منطقی حاکم شکسته شود. احساس می‌کنم صدقی کتاب را دلی و حسی نوشته است. زراندوز در پایان گفت: به‌جها یاد دهیم برای کتاب هزینه کنند تا کتاب جزئی از زندگی آنها شود؛ چراکه هزینه‌ای که برای کتاب می‌شود ارزش دارد. در این صورت مطمئن باشیم اتفاقاتی برای جامعه و کشور رخ می‌دهد.

کدام از نویسندگانی طنز نمی بینیم

در ادامه این نشست، امیریان با بیان اینکه بهتر است کتاب‌های صدقی از سوی یک انتشارات برای دسترسی راحت‌تر مخاطب منتشر شود، گفت: از بین ادبیات داستانی قبل از انقلاب می‌توانم از کتاب دایی جان ناپلئون نام ببرم که کار درخشانی است و بارها آن را خواندم هم سریال و هم کتاب آن خوب است و هر کدام حسن خودش را دارد. متأسفانه بعد انقلاب در ادبیات بزرگسال کار طنز نداریم. کتاب‌های آقای صدقی را برای نوجوانان می‌دانم. هرچند با مرزبندی کتاب‌ها برای نوجوان، بزرگسال و کودک موافق نیستم. بعد از انقلاب به خاطر فضای غم بار ما داستان طنز نداشتیم. آثار محمد پورسانی تحت تأثیر عزیز نسین بود.

وی ادامه داد: بعد از انقلاب ادبیات کودک و نوجوان جان تازه‌ای گرفت و طنز در آن پر رنگ شد. به‌عنوان نمونه می‌توان از آثار مهدی حجوانی، سوسن طاق‌دیس، فرهاد حسن‌زاده، اکبر صحرانی، مصطفی رحمان‌دوست و شهرام شفیعی در این حوزه نام برد. اما در ادبیات بزرگسال آثار طنز نداریم. حجم کار آقای صدقی را در آثار هیچ کدام از نویسندگانی طنز نمی‌بینیم. آبنبات هل‌دار را در چهارصد صفحه نوشتن کار سختی است؛ شخصیت‌شناسی، چهارچوب، زبان و لحن در این حجم سختی است.

امیریان بیان کرد: رشته کلام در سه گانه مهرداد صدقی از دستش خارج نمی‌شود و با تمام روزمرگی‌ها زندگی به نوشتن آن ادامه می‌دهد و ناامید نمی‌شود. کتاب اضافه‌هایی دارد که باید چکش کاری شود. کار صدقی از نظر خودش بهترین کار است اما باید یک ویرایش و پیرایش شود. آبنبات هل‌دار اضافه‌هایی دارد که اگر برداشته شود ریتم آن زیباتر و تندتر می‌شود. نباید در داستان پانویس داشته باشیم این یک ضعف است و باید برای آن یک راه‌حل پیدا کرد. این پانویس‌ها می‌تواند در انتهای کتاب آورده شود چرا که حواس مخاطب را پرت می‌کند.

مهرداد صدقی را به عنوان وودی

نتیج عکس

« قلعه نوعی: آقای شفر زیاد به ماندن توی استقلال دل نبند من خودم سال‌ها در این تیم بودم و بعد با یکی دو تا باخت اخراجم کردند!»

ایستگاه

گزارش هشتمین مرحله برنامه قند پهلو و معرفی شرکت کنندگان

بخش هشتمین مرحله از برنامه طنز ادبی قند پهلو از شبکه آموزش با حضور شرکت کنندگانی از سراسر کشور از ۲۰ اسفندماه سال ۹۷ آغاز شد.

به گزارش شیرین طنز، در این دوره بیست شرکت کننده شامل شانزده نفر از آقایان و چهار نفر از بانوان در بیست و پنج شب متوالی به رقابت پرداختند.

شرکت کنندگان در مرحله مقدماتی برنامه قند پهلو در قالب گروه‌های چهار نفره ، در مرحله میانی در گروه‌های سه نفره و در مرحله نیمه نهایی در گروه‌های پنج نفره با یکدیگر رقابت کردند.

در مرحله نهایی در قالب دو گروه سه نفره ، آقایان احمد آوازه ، رسول سنایی و مسلم حسن شاهی و در گروه دیگر آقایان مهدی خضری ، حمید واحدی و حمید اسماعیلی به رقابت پرداختند.

سپس آقایان خضری و آوازه حذف شده و چهار شرکت کننده دیگر به مرحله خیلی نهایی رفتند. در گروه چهار نفره مرحله خیلی نهایی برنامه قند پهلو حمید اسماعیلی حذف شد.

در آخرین مرحله این دوره آقایان رسول سنایی ، حمید واحدی مسلم حسن شاهی به رقابت پرداخته و به ترتیب حائز کسب رتبه های اول و دوم و سوم این دوره از قند پهلو شدند.

افتتاح نمایشگاه کاریکاتور «دونالد سلمان» در بیرمجد

همزمان با هفته هنر انقلاب اسلامی نمایشگاه کاریکاتور «دونالد سلمان» با موضوع استکبار ستیزی، با آثاری از سید مسعود شجاعی طباطبایی در محل نگارخانه همهن حوزه هنری در بیرجند گشایش یافت.

به گزارش شیرین طنز، به نقل از شبستان از بیرجند، «مجید کریمیسان» (۲۴ فروردین) در حاشیه گشایش این نمایشگاه جمع خبرنگاران اظهار کرد: هدف اصلی از برگزاری نمایشگاه دونالد سلمان حمایت از حرکت مردمی شکل گرفته در مقابل اقدام مفتضحانه آمریکا مبنی بر تروریست خواندن سیاه پاسداران انقلاب اسلامی و معرفی آثار هنرمندان در هفته هنر انقلاب است.

رئیس حوزه هنری خراسان جنوبی با تأکید بر اینکه پیام این نمایشگاه شفاف سازی مبنای تروریسم است، افزود: بدون شک آمریکا تمام مشکلات را در این زمینه ایجاد کرده است.

کریمیسان با بیان اینکه دونالد سلمان برگرفته از بخش عمده جنگ و تکفیر است، تصریح کرد: این مهم واقعیت جنگ به مدیریت استکبار جهانی و تکفیر به رهبری عربستان سعودی را به نمایش می‌گذارد.

به گفته وی ۵۰ اثر هنرمند بین المللی مسعود شجاعی طباطبایی در اختیار حوزه هنری قرار داده شده است و نمایشگاه دونالد سلمان از امروز ۲۴ فروردین به مدت چهار روز از ساعت ۹ تا ۱۲ ظهر میزبان بازدیدکنندگان در نگارخانه حوزه هنری واقع در خیابان مطهری بیرجند است.

برگزاری کارگاه اسرار و ابزار طنزپردازی امروز

با حضور استاد یوسفعلی میرشکاک کارگاه اسرار و ابزار طنزپردازی برگزار شد.

به گزارش شیرین طنز، به نقل از روابط عمومی دفتر طنز حوزه هنری کارگاه اسرار و ابزار طنزپردازی در سالن آفرینشهای ادبی حوزه هنری برگزار خواهد شد.

لازم به ذکر است کارگاه اسرار و ابزار طنزپردازی با حضور استاد یوسفعلی میرشکاک یکشنبه‌ها ساعت ۱۷ در حوزه هنری برگزار می‌شود.

حضور در این کارگاه برای عموم علاقه‌مندان به طنز و ادبیات آزاد و رایگان است.

زندگینامه استاد

یوسفعلی میرشکاک (زاده ۱۳۳۸ در شوش دانیال و ایل ساکی) شاعر، نویسنده، طنزپرداز و منتقد سیاسی.

میرشکاک در طول سی سال اخیر در زمینه‌های گوناگونی فعال بوده‌است؛ از سرودن شعر و نگارش نقدهای ادبی تا نوشته‌های طنز و مقالات سیاسی و مذهبی و عرفانی. همکاری و همراهی او با سید مرتضی آوینی قابل توجه است.

از سال ۱۳۵۸ به‌طور جدی شاعر شده است. وی بیش از همه، متأثر از شاعرانی چون مهرداد اوستا، مهدی اخوان ثالث ، منوچهر آتشی ، محمدعلی معلم دامغانی و بیدل دهلوی بوده‌است.